

HORTICULTURA OLTENIEI

REPERE

Lucrarea apare sub auspiciile Facultății de Horticultură din Craiova,
Academia de Științe Agricole și Silvice „Gheorghe Ionescu Sisești”,
Societatea Română a Horticultorilor

HORTICULTURA OLTENIEI

REPERE

COLABORATORI: Achim Gheorghe
Băducă Câmpeanu Constantin
Botu Mihai
Cichi Daniela Dolores
Ciuciuc Elena
Costea Dorin Constantin
Croitoru Mihaela
Făniță Georgeta
Lascu Nicolae
Mărăcineanu Liviu Cristian
Muntean Camelia
Nanu Ștefan
Pintilie Ioan
Popa Daniela Valentina
Stoica Felicia
Tuțulescu Felicia

**Aurel Popa
(coordonator)**

Adrian Aurelian Baci, Ion Botu, Ion Călinoiu, Sina Niculina Cosmulescu,
Aurelia Diaconu, Maria Dinu, Marin Gheorghită, Nicolae Giugea,
Aurel Popa, Daniel Răduțoiu, Iulian Rățoi

HORTICULTURA OLTENIEI REPERE

**EDITURA UNIVERSITARIA
Craiova, 2020**

Referenți științifici:

Prof. dr. Dejeu Liviu, membru titular ASAS

Prof. dr. Scurtu Ion, membru titular ASAS

Conf. dr. Tuțulescu Felicia, Facultatea de Horticultură din Craiova

Prof. dr. Botu Mihai, Facultatea de Horticultură din Craiova

Copyright © 2020 Editura Universitaria

Toate drepturile sunt rezervate Editurii Universitaria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Horticultura Olteniei : repere / Baciú Adrian Aurelian, Botu Ion, Calinoiu

Ion, ... ; coord.: Aurel Popa. - Craiova : Universitaria, 2020

Conține bibliografie

ISBN 978-606-14-1690-5

I. Baciú, Adrian Aurelian

II. Botu, Ion

III. Călinoiu, Ion

IV. Popa, Aurel (coord.)

63

Tehnoredactare computerizată: Ing. Firu Ioana

© 2020 by Editura Universitaria

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețelele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

PREFAȚĂ

Am primit cu nespusă bucurie vestea că un entuziast colectiv de horticultori harnici și iubitori ai meseriei lor, și-au propus să aducă în fața publicului eforturile făcute de nenumărate generații de a pune în valoare vocația horticolă a Olteniei, provincie dăruită de Bunul Dumnezeu cu o sumă de condiții naturale favorabile. Existența speciilor horticoale pe meleagurile țării noastre se pierde în negura istoriei, mai întâi oamenii descoperindu-le în starea lor sălbatică și ulterior luându-le în cultură pe cele trebuincioase

Arheologii au descoperit semințe și resturi de plante pe care le-au datat cu mii de ani în urmă, așa cum e cazul vieții sălbatice, strămoș al soiurilor de azi, semnalată cu aproximativ 7.000 de ani î.Hr. (I.C. Teodorescu, 1960; M. Fregoni, 1991).

Avem și mărturii scrise datorate poetului roman Ovidius Publius Naso (45 î.Hr. – 17 d. Hr.), exilat la Tomis (Constanța de azi), între anii 9-17 d.Hr., unde și-a petrecut de altfel și ultimele zile. În *Tristele*, regăsim una din lucrările tehnologice de cea mai mare importanță din cultura pomilor - tăierile: „*Nimic nu prețuiește/ Cât umbra și răcoarea/ La marginea livezilor/ și gânguritul porumbeilor/ Cântatul țăranilor/ Care-și tund pomii*”. Este indubitabil că în ținuturile dobrogene, acum peste 2000 de ani existau livezi (nu pomi răzleți), pe care țăranii aveau cunoștințele necesare să le întrețină. Și azi, în multe ținuturi se folosește popularul cuvânt *tuns*. Tot Ovidius ne-a lăsat mărturii scrise despre cultura viței-de-vie și vin pe meleagurile noastre. În poezia *Iarna la Tomis* poetul se plângea: „*Și-n vas îngheață vinul/ de-l scoți în bolovani/ păstrând figura oalei/ și-n loc de-a soarbe spuma/ mânănci bucăți de vin*”. Fără îndoială că poetul a forțat metafora în această poezie, dar și în altele, prezentând exagerat condițiile climatice pe care era nevoit să le îndure în Dobrogea, sperând că prietenii rămași la Roma vor interveni pe lângă Împărat să-l ierte. Un detaliu de pe *Columna lui Traian* prezintă încărcarea unei galere cu butoaie de vin pe Dunăre. Ceea ce demonstrează că încă de la începutul primului mileniu se făcea comerț cu vin. Strugurii și grâul se regăsesc și pe medalia „*Dacia Felix*”, emisă de împăratul Traian după cucerirea Daciei (anul 112 d.Hr.).

În monografia „*Horticultura României de-a lungul timpului*” *Societatea Română a Horticultorilor* a reușit să pună la dispoziția publicului o sinteză a evoluției istorice a practicii învățământului și cercetării științifice în țara noastră. La redactarea acesteia și-au adus contribuția un colectiv larg de cadre universitare, cercetători și practicieni (18 autori și 29 de colaboratori) într-o perioadă de aproape nouă ani. Lucrarea a fost bine apreciată, pe de o parte pentru că în literatura de specialitate a fost prima lucrare care a adus informațiile pertinente privind evoluția horticulturii de-a lungul timpului, iar pe de altă parte deoarece a adus în fața cititorilor importanța socio-economică a acestui important sector al agriculturii. Inițiată la începutul anului 2000, lucrarea a fost lansată în ziua de 16 octombrie 2008, celor aproape 350 de colegi, prezenți la lucrările celui de-al X-lea Congres al Societății Române a Horticultorilor.

Lucrarea a fost structurată pe 5 (cinci) volume, fiecare acoperind o perioadă istorică distinctă, astfel: Vol I - *Perioada de la începuturi și până la reîntregirea țării (1918)*; Vol II - *Perioada dintre cele două războaie mondiale (1918-1945)*; Vol III - *Perioada dintre anii 1945 - 1989*; Vol IV - *Perioada după anul 1990* și Vol V - *Slujitorii horticulturii românești*, toate cinci cuprinzând 1920 de pagini. Efortul celor 47 de autori și coautori, a fost răsplătit prin acordarea Premiului „*Dumitru Ștefănescu*” al Academiei de Științe Agricole și Silvice (2009) și Premiul Academiei Române „*Gheorghe Ionescu Șişești*” (2010).

Conducerea SRH a hotărât ca din primele 4 (patru) volume să se realizeze o sinteză, care ulterior a fost tradusă în limba engleză „*The Romanian Horticulture During the Time*” (668 pagini). Compendiul a fost oferit celor 183 de participanți (89 de țări), membrii ai Consiliului de Conducere al *Societății Internaționale de Științe Horticoale* (SISH), reunit cu prilejul celui de-

al XXVIII Congres al ISHS, în august 2010, la Lisabona, cu intenția mărturisită de a face cunoscută istoria, potențialul și realizările țării noastre în acest important sector.

Cel de-al V-lea volum al lucrării, a fost suportul pentru publicarea în anul 2013 a lucrării „*Cartea de Aur a slujitorilor horticulturii românești*”, lansată și oferită membrilor SRH prezenți la lucrările *Congresului Centenar al SRH* (Congresul al XII-lea), onorând 1384 de truditoni care au contribuit la progresul horticulturii naționale.

Am oferit aceste informații pentru a o readuce în memorie, putând să fie consultată în bibliotecile universitare, ale institutelor și stațiunilor de cercetări, de toți horticultorii care doresc să afle date privind parcursul sectorului în care și-au desfășurat activitatea.

Lucrarea de față, „*Horticultura Olteniei – repere*” urmează să acopere monografic parcursul în timp al horticulturii în ținuturile Olteniei cu o mare vocație pentru această activitate și cu rezultate de necontestat. În calitatea mea de președinte al Societății Române a Horticultorilor, sunt nespuse de bucuros, că un grup de autori și colaboratori s-au angajat să realizeze acest studiu monografic, nu lipsit de greutate. Sunt sigur că fiind mai aproape de fenomenul horticol, în care au fost implicați vor scoate la „lumină”, locuri, fapte, tradiții și mai ales slujitorii care au făcut posibilă continuitatea speciilor horticole în zona investigată. Sper ca întreprinderea dumneavoastră, care va completa fericit lucrarea prezentată anterior, va ambiționa și horticultorii din celelalte provincii să-și redescopere trecutul mai îndepărtat și/sau mai apropiat, să-și onoreze slujitorii care au contribuit semnificativ la dezvoltarea acestui sector.

Redescoperirea și prezentarea celor de azi și mai ales mâine, a diversității sectorului horticol, al condițiilor naturale oferite de ținuturile țării noastre, sper să dea un serios imbold tinerilor de a-și îndrepta privirea spre acest sector atât de necesar, care trece în prezent prin momente nefericite.

Pot afirma că: *Istoria fără horticultură este șchioapă, horticultura fără istorie este insuficient pusă în valoare*. Știm din propria experiență, de zi cu zi, că ce nu se scrie se uită! Și cine să scrie despre horticultură dacă nu cei care au fost sau sunt în mijlocul faptelor. Ați văzut ce se întâmplă dacă scriu alții! Să ne aducem mereu aminte de celebra falsificare a istoriei românești făcută de Mihail Roller. De aceea este extrem de important să așternem pe hârtie propria noastră muncă și să încercăm pe cât posibil, să „dezgropăm” diversele surse care au pomenit la timpul lor faptele și realizările horticultorilor, peste care cum frumos spunea Eminescu „*S-a așternut colbul!*”. Consider că ar aduce un real folos horticulturii, dacă tinerii ar cunoaște istoria dezvoltării meseriei alese, precum și a personalităților care au contribuit la afirmarea acesteia, în cazul nostru, horticultura. Cred cu tărie că istoria horticulturii în unitățile de învățământ preuniversitar, universitar și post universitar, este tot atât de importantă ca botanica și agrotehnica, dar și altele.

Personal aveam să aflu despre începuturile horticulturii noastre, după 1991, când în calitate de președinte al *Societății Române a Horticultorilor* (SRH), am început să caut date privitoare la înființarea și funcționarea acesteia, la Arhivele Statului și în bibliotecile bucureștene. Am avut un teribil noroc cu *Revista Horticolă* (RH), organul de presă cu apariție lunară al Societății de Horticultură din România (SHR), care mi-a pus la îndemână date, oameni, fapte, care au marcat începuturile horticulturii moderne în țara noastră. Așa am aflat date și am descoperit Statutul SHR, înființată în anul 1913, de 42 de horticultori practicanți (membrii fondatori). Am descoperit imensa contribuție adusă la răspândirea cunoștințelor privind cultura speciilor horticole, prin numeroase lucrări de popularizare, precum și prin cele două expoziții horticole autumnale, prin cursuri practice, conferințe, filme aduse din Elveția și Belgia ș.a. Mărturisesc că abia cu acest prilej am aflat de cei care au condus societatea și au pus bazele renașterii horticulturii noastre, încercând să o aducă la nivelul țărilor vestice. Mă refer la: primul președinte al SHR, *prof. Ion Hașeganu (1913/22)* și vicepreședintele, *prof. dr. Dumitru I. Ștefănescu* (din nefericire decedat la numai 43 de ani, în anul 1925), la *Charles Faraudo jr.* (președinte executiv, 1926/36 și de onoare, 1936/48). De notat că Charles Faraudo jr. provenea

dintre cultivatorii de flori și material săditor horticola, fiind cel care a avut inițiativa înființării societății după modelul văzut în Elveția, unde a urmat cursurile *Școlii Superioare de Horticultură*, din orașul Chatleinae – Julien. În anul 1913 a fost ales trezorier în comitetul de conducere alături de I. Hașeganu și I.D. Ștefănescu. A devenit proprietarul uneia dintre cele mai cunoscute stabilimente horticoale din România Mare, iar împreună cu tatăl său, Charles Faraudo (adus din Elveția în anul 1880 de principele Bibescu) precum și cei doi frați, Albert și Louis, au fost nu numai sufletul, dar și cei mai importanți sponsori ai societății. Al treilea președinte a fost prof. dr. *Ernest Grințescu* (1936/48), mulți ani director al direcției de învățământ și ulterior de cadastru în ministerul agriculturii. Adaug și sprijinul moral și material de care a beneficiat Societatea din partea Casei Regale a României, care a patronat toate cele 12 Expoziții Horticoale și a onorat festivitatea de deschidere a acestora. De notat că Regina Maria a patronat șapte dintre acestea, înființând și cupa „*Regina Maria*”, oferită pentru cel mai deosebit stand.

Dacă după anul 1948, putem da vina pe comunism (cultul personalității), azi nu avem din fericire nicio interdicție, poate mai puțin dezinteresul pentru meseria aleasă și aceasta ar fi extrem de trist.

Lucrarea „*Horticultura Olteniei – repere*” pe lângă un important bagaj de noi informații, sunt sigur că va fi și un stimul pentru producția horticola în derivă la ora actuală, de a reveni la ceea ce a fost și de ce nu și peste.

Nu pot să nu-i felicit pe toți cei care și-au adus contribuția la elucidarea unor momente din istoria meleagurilor oltene și să le aduc alese și respectuoase mulțumiri pentru efortul și timpul oferit.

Prof. dr. Gheorghe Glăman

Doctor Honoris Causa al Universității Craiova

Președintele al Societății Române a Horticultorilor

Motto

„Dacia, această țară miraculos dotată de la natură cu toate bunătățile climei și ale solului, opera unor timpuri depărtate geologice, a format, pe drumul cel mare dintre Asia și Europa, primul pământ binecuvântat pentru descălecarea și dezvoltarea vieții morale și industriale a națiunilor migratoare”

Nicolae Densușianu

INTRODUCERE

Oltenia a păstrat mai multe vestigii și mărturii ale vechimii și continuității în activitatea horticolă decât provinciile aflate la sud și la est de Carpați, ca urmare a poziției sale centrale în statul dac, a colonizării romane care a fost mai intensă în această regiune și a poziției sale mai ferite, adică între cotul Carpaților, Dunăre și Olt, care au apărut-o mai bine de invaziile neîncetate ce au săvârșit teritoriile Moldovei și Țării românești în cursul primului mileniu al erei noastre.

Oltenia este bogată în dealuri, coline, nisipuri și lunci ale Dunării și ale afluenților săi. Toate acestea sunt părți constitutive ale vastului amfiteatru cu deschidere spre Dunăre, cu un climat submediteranean, care înaintează și urcă până la poalele munților. Aici a devenit un loc de înfrățire al reprezentanților vegetali horticoli (pomi, arbuști fructiferi, viță de vie, legume și flori) cu strămoșii lor sălbatici. Nu lipsesc din Oltenia nici uriașele rezervoare de captare a climatului de vară din depresiuni întinse și mănoase, prin care toamnele se prelungesc în iarnă, iernile sunt blânde și primăverile timpurii.

În Oltenia au fost evidențiate 20 tipuri de sol. În fiecare areal predomină un tip de sol sau altul în funcție de condițiile în care s-au format. Așa de exemplu, în depresiunea subcarpatică predomină *faeoziomul argic*, *faeoziomul pelic* și *podzolul scheletic*. În zona colinară întâlnim în principal *prelivosolul calcic*, *regosolul calcaric* și *prelivosolul calcic erodat*. În schimb, în zona colinară meridională ne întâlnim mai ales cu *prelivosolul calcic erodat*, *faeoziomul tipic*, *prelivosolul roșcat erodat*, *cernoziomul calcaric*, *prelivosolul psalmic* și *livosolul psamic*. În arealele horticole din Câmpia Olteniei predomină *faeoziomul tipic*, *faeoziomul tipic erodat* și *psamosolurile*.

Așezarea geografică, formele de relief, diversitatea tipurilor de sol și de climate, bogata rețea hidrografică oferă plantelor horticole cultivate sau celor prezente în flora spontană multiple și conveniente condiții pentru ași parcurge miraculoasele procese de creștere și fructificare. Așa ne explicăm că flora provinciei este reprezentată de 2200 specii (aparținând la 644 genuri și 122 familii), adică 2/3 din flora țării noastre.

Omului, încă din faza sa de culegător, i-a atras atenția coloritul și gustul plăcut al fructelor și strugurilor, generându-i ideea de a favoriza și ocroti arborii, arbuștii și lianele ce-i ofereau fructe bune, înlăturând prin ciungire pe cei care le împiedicau dezvoltarea. În grădinile ce luau naștere pe locul curățăturilor de pădure (runcuri) realizate astfel, păstrând butucii de viță și arborii cu poame pădurețe. Mai târziu, în mod asemănător cu vița de vie și pomii, a început să culegă și să semene semințe valoroase de legume și cereale. În astfel de locuri au putut apărea primele bordeie.

În nordul Olteniei, mai ales în Gorj, găsești și astăzi, frecvent, (la Runcu, Dobrița, Tismana, Peștișani, Bălănești etc) asemenea runcuri unde locuitorii cultivă viță de vie, castanul comestibil, nucul, cireșul, alunul și altele. Tot aici întâlnești acele pivnițe din bârne de lemn, unde de fapt oamenii își petreceau timpul muncind de primăvara până toamna. Ba mai mult aici și-au construit și biserici din lemn unde periodic, și astăzi, se țin slujbe religioase. Nu departe de aceste runcuri, până în 1996 au funcționat și cimitirele.

Mărturie pentru preocuparea oltenilor pentru cultivarea plantelor horticole stau și denumirile semnificative a multor localități (Cireșul, Prunișor, Livezile, Runcu, Vișoara,

Grădinari, Nucet, Peret, Halânga etc). Tot în repere semnificative se constituie și existența unor tradiții și obiceiuri oferind oaspeților nuci, castane, struguri și vin; sfințirea viilor; praznicul viei; paharul mântuirii ș.a.

Din bogata floră spontană a Olteniei selecționatori anonimi adaugă, pe o anumită treaptă–selecția artificială empirică prin care pe baza observațiilor din munca practică au selecționat și au creat soiuri și forme de plante horticole cultivate pe care le-au promovat în cultură.

Din cele mai îndepărtate timpuri și până în secolele XVIII și XIX selecția în masă și individuală aplicată descendențelor vegetative, înmulțirea variațiilor mugurale și uneori (foarte rar) a vreunui puiet valoros apărut accidental din semințe de la libera fecundare, au constituit singurele căi de ameliorare a vechilor soiuri. La selecția artificială empirică, cu 200 de ani în urmă, se alătură sistematic selecția artificială științifică, care contribuie la sporirea soiurilor luate în cultură, la amplificarea calității rodului, cu o largă disponibilitate pentru diversificarea și utilizarea acestuia. Constatăm, că și în Oltenia, prin metodele de selecție artificiale și sigure s-a grăbit procesul de creare continuă și controlată a soiurilor plantelor horticole unele din altele, paralel cu același proces petrecut lent în natură.

Ca factor de care depinde calitatea, compoziția și cantitatea recoltei plantelor horticole, soiul este cel mai important, dar, nu trebuie uitat că și manifestările lui sunt dependente de climat.

La amplificarea activității de ameliorare a plantelor horticole din Oltenia contribuția decisivă au adus-o însă și locuitorii acestor meleaguri, dar mai ales cercetătorii din stațiunile de cercetare prezente în Oltenia, în colaborare cu cadrele didactice, cercetătorii și studenții Facultății de Horticultură din Craiova. Dovada o constituie numărul mare al soiurilor locale de pomi și arbuști fructiferi, de viță de vie, de legume și flori obținute de-a lungul timpului prin selecția artificială empirică, la care se adaugă un întreg arsenal de soiuri, hibridi și clone obținute prin utilizarea selecției artificiale științifice. Cele mai multe din aceste creații valorifică foarte bine condițiile locale pedoclimatice din Oltenia, sunt însă suficiente din ele care au devenit autohtone utilizate în multe zone ale horticulturii din România. O bună parte sunt agreate în multe spații horticole din Europa, dar și pe celelalte continente ale planetei noastre (cazul soiul pentru struguri de masă `Victoria` obținut la Stațiunea de Cercetări pentru Viticultură și Vinificație de la Drăgășani de către Victoria Lepădatu și Gheorghe Condei).

Horticultura Olteniei de la începuturi și până în prezent (2020) a cunoscut împliniri constante, legate fiind acestea de acumulările înregistrate de societate în general, de cea științifică în mod special.

Înfăptuirile, neajunsurile, dar și vicisitudinile pe care le-a cunoscut horticultura din Oltenia, fiecare colaborator (cu discernământ și competență) le-a așezat în paginile acestei cărți, în credința că ele vor fi de folos pentru generațiile viitoare, datoare fiind să valorifice mai bine vocația pe care aceste plaiuri o oferă pentru fiecare dintre plantele horticole.

De la o etapă la alta horticultura Olteniei, prin diversitate, calitate și cantitate a reprezentat o pondere semnificativă (uneori unică) în balanța națională a produselor horticole.

Dacă analizăm cu atenție fiecare filă a istoriei horticulturii din Oltenia constatăm că cele mai spectaculoase împliniri se înregistrează după ce în a doua jumătate a secolului XIX și începutul secolului XX se înființează primele școli profesionale și tehnice horticole, dar mai ales după ce își deschid porțile stațiunile de cercetări pentru legumicultură, pomicultură și viticultură. La Drăgășani, în anul 1936 ia ființă prima stațiune de cercetări în domeniul viticulturii și oenologiei din România, când reputatul acad. Gheorghe Ionescu Sisești spunea: „*Inaugurăm azi prima stațiune modernă a României, în frumosul plai al Drăgășanilor, așa de bogat în amintiri, așa de strâns legat de vicisitudinile istoriei noastre. Fie ca această instituție să fie legată de o nouă epocă de progres și de prosperitate pentru podgoria Drăgășanilor*”.

Visul horticultorilor din Oltenia referitor la înzestrarea tinerilor cu știința cultivării plantelor horticole a devenit realitate în anul 1962 când la Craiova își deschidea porțile și amfiteatrele cea de a treia facultate de horticultură din țară (după cele de la București și Iași).

Înființarea Facultății de Horticultură din Craiova conturează definitiv cercul segmentelor horticulturii oltene (istorie, tradiție, vocație, potențial, învățatură și cercetare), drept urmare performanțele nu au întârziat să apară. Ele s-au concretizat în studii și cercetări, unele dintre ele constituindu-se ca unice și cu o largă recunoaștere națională și internațională. Dintre ele una este cea care merită să o amintim și aici. Este vorba de faptul că arealele horticole cuprinse între Dunăre și Parâng, între fascinantele Porți de Fier și legendarul Olt au căpătat o arhitectură unică și inconfundabilă. Ele au devenit mai productive și oferă recolte într-o mare diversitate și de bună calitate, apropiindu-se de vocația și potențialul lor natural. Toate acestea s-au putut îndeplini, în primul rând, cu știință de carte, dragostea și dăruirea horticultorilor din Oltenia (horticultori, ingineri, cercetători).

Locul în care ne-am născut, cu toate împrejurările sale, educația primită de la părinți și primii dascăli se constituie în factori decisivi în conturarea personalității și vocației profesionale a fiecăruia dintre noi.

În anul 2013, când Societatea Română a Horticultorilor sărbătorea un secol de existență, la Editura Agricolă din București a văzut lumina tiparului „Cartea de Aur a slujitorilor horticulturii românești”, rod al trudei și responsabilității prof.dr.doc. Nicolae Ștefan, având alături 12 autori și 21 colaboratori.

Parcurgând paginile acestei enciclopedii ne-am întrebat câți din cei 689 slujitori evidențiați au văzut lumina zilei pe meleagurile Olteniei. Sunt 205: 45 născuți în Dolj, 50 în Gorj, 25 în Mehedinți, 31 în Olt (Romanați) și 54 în Vâlcea. Aceste cifre trădează pe de o parte vocația Olteniei pentru cultivarea pomilor, viței de vie, a legumelor, a grădinilor de flori din fața fiecărei case ori numeroaselor amenajări peisagistice sau rezervațiilor naturale, multe dintre ele făcând parte din comorile culturale ale acestei țări, iar pe de altă parte, adevărul că mediul în care ne naștem ne convinge să-l slujim.

Este imposibil să conturezi o listă completă a celor care au slujit horticultura din țară, ori în cazul nostru din Oltenia.

În speranța că nu greșim prea mult dacă vom face scurte referiri la o parte dintre cei care născuți, crescuți și cu începutul delicatului proces de educație în Oltenia au devenit personalități proeminente ale horticulturii românești și s-au bucurat de o largă recunoaștere cel puțin europeană.

Aurelian S. Petre (1833-1909), născut la Slatina, cu studii superioare la Școala Națională de Agricultură Grigum-Franța, personalitate proeminentă enciclopedică: economist, agronom, silvicultor, om politic și de stat. Este cel care întocmește Legea Casei Școalelor, inițiază înființarea primei stațiuni cu profil agricol și silvic (1887) din București, care mai târziu devine Stațiunea Chimico – Oenologică.

Organizează la Herăstrău primul „observator meteorologic” (1871) cu 13 ani înainte de înființarea Institutului Meteorologic Român (1884). De tânăr (1871) a fost ales membru titular al Academiei Române;

Bîlteanu Gheorghe (1924-2010), oltean din Bâlta-Gorj. Personalitate marcantă a învățământului agricol din a doua jumătate a sec. XX. Din funcțiile demnitare pe care le-a deținut a sprijinit Facultățile de Agricultură și Horticultură din Craiova. Multe din lucrările sale științifice, tratate și monografii se constituie și astăzi în cele de referință. L-am cunoscut și ne-am bucurat de prietenia lui, de sufletul lui bun și curat.

Botzan Marcu (1913-2011). Se naște în Craiova, iar când, pe drept a fost primit în Academia Română a fost recunoscut drept creator al școlii românești de cercetare în îmbunătățiri funciare și organizator competent al primului Institut de Cercetări Pentru Îmbunătățiri Funciare și Pedologice.

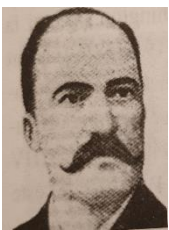
Drăcea Iulian (1923-1980), din Crainici, județul Mehedinți. Reprezentant de seamă al Geneticii; pentru activitatea sa științifică și aportul hotărâtor a dus la dezvoltarea și consolidarea învățământului superior agronomic din Banat, a rămas un simbol pentru toți agronomii și horticultorii timișoreni.

Grecescu Dimitrie (1841-1910), vede lumina zilei în Cerneți, Mehedinți. Ajunge botanist și medic. Este printre primii organizatori ai cercetărilor floristice și geobotanice din țara noastră. A fost Directorul Grădinii Botanice din București. Într-un catalog publicat de el sunt inventariate peste 3700 de specii cultivate în acea vreme în grădina botanică în aer liber și sere. Pentru meritele sale științifice este ales membru al Academiei Române.

Ionescu Gheorghe Sisești (1885-1967). Se naște la Sisești de Jos, Mehedinți pentru a deveni fondatorul cercetărilor experimentale agricole din România. Acad. Ghe. Ionescu Sisești a reușit să ridice prestigiul agriculturii la rangul de știință, cu nimic mai prejos decât celelalte științe aplicate. El aprecia că *„Știința și tehnologia modernă sunt cuceriri fără viață și fără răsunset în dezvoltarea societății, dacă educația nu le încorporează în mod organic în sistemul cunoștințelor omenești. O societate care vrea să-și dezvolte economia, respectiv agricultura, este incapabilă să-și ajungă țelurile dacă nu înfăptuiește prin educație perseverentă perfecționarea resurselor umane, pregătirea lor multilaterală pentru a putea folosi și stimula progresul științei și tehnologiei”*.

Radianu P. Ștefan (1854-1921), născut în satul Păroși, județul Olt, a ajuns prin erudiția sa intelectuală să devină un militant permanent pentru pregătirea tehnică și teoretică a agricultorilor, convins fiind că "agricultura este o artă și o artă dintre cele mai utile, și, tocmai pentru a trece din starea de meșteșug/rutinar în starea de artă utilă, are necesitate de cunoștințe teoretice, căci prin artă trebuie să înțelegem cantitatea de muncă și de știință ce trebuie să posede cineva spre a da unui obiect perfecțiunea". Credința lui au cunoscut-o generații întregi. "Comoara înțelepciunii țării este îngropată la sate. Mulțimea țăranilor are meseria de plugari, cultivatori sau muncitori de pământ; ei trebuie să învețe a ști cum se face cultura sistematică". El mărturisește în întreaga sa operă că viitorul agriculturii românești este agricultura intensivă prin punerea în valoare a solului, a muncii, a capitalului și a produselor integrate complexului problemelor rurale și a eficienței.

Teodorescu C. Ion (1886-1978) se naște în Craiova, ca și cei 5 frați ai săi, aparținând familiei Cristea Teodorescu și al Mariei, născută Lișteveanu. După absolvirea Școlii Superioare de Agricultură de la Herăstrău (1907) a fost repartizat la Pepiniera de Stat Strehaia, județul Mehedinți și datorită rezultatelor foarte bune la altoirea viței de vie, drept răsplată, Ministerul Agriculturii și Domeniilor l-a trimis la Școala Națională de Horticultură de la

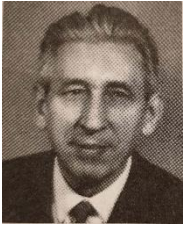
Versailles, lângă Paris. În calitatea sa de dascăl, cercetător, profesor universitar, inspector general la pepinierele viticole ale statului și la școlile de viticultură, Director al Viticulturii din Ministerul Agriculturii, șef al Secției de Viticultură din I.C.A.R. a militat pentru refacerea și modernizarea viticulturii românești în urma dezastrului provocat de filoxeră. A fost cel dintâi care a demonstrat și avertizat viticultorii din întreaga lume (prin OIV) despre consecințele promovării în cultură a hibridilor direct producători. A condus de la înființare (1937) și până la încetarea apariției (1948), revista "România Viticolă".

Profesorul I.C. Teodorescu a avut un "condei unic", a scris mult și într-o limbă frumoasă și curată românească, mereu respectând adevărul științific și tot timpul și în toate situațiile s-a gândit la utilitatea scrierilor sale.

În mărturisirile sale despre aureola ce i-o ofereau semenii săi spunea: "De fapt nu eu individual sunt recunoscut, ci școala românească, progresele științei românești, bogăția pământului nostru și hărnicia oamenilor noștri". Era convins că "Pământul nostru are o zestre, un har pe care nu le posedă nici un alt pământ de pe niciun meridian. Aștept multe daruri minunate de la pământul românesc, chiar și diamante poate. Dar aștept, mai presus de orice, ca pe pământul liber al țării mele, vinul să capete caratele superlative".

Profund atașat de Oltenia natală, profesorul I.C. Teodorescu a manifestat o afecțiune deosebită pentru podgoria Drăgășani și oamenii ei. Nu întâmplător, în anul 1936 devine ctitorul Stațiunii Experimentale de Viticultură și Oenologie Drăgășani, care alături de cea de la Odobești, devin primele stațiuni viticole organizate în țară. Cu prilejul inaugurării stațiunii a tipărit prima lucrare monografică "Podgoria Drăgășani". A participat, de asemenea, la inaugurarea localului la 14 septembrie 1943, iar un an mai târziu și-a donat biblioteca personală stațiunii Drăgășani.

În corespondența purtată cu profesorul Gh. Ionescu Sisești, director al Institutului de Cercetări Agronomice al României, în scrisoarea adresată acestuia din data de 6 iulie 1944, I.C. Teodorescu menționa: "Întrucât nu puteam rămâne rece la astfel de manifestări (proclamat Cetățean de Onoare al orașului Drăgășani; pe timpul celui de-al II-lea război mondial Secția de Viticultură pe care o conducea a fost găzduită de Stațiunea Drăgășani), adăugând și faptul că eu însumi sunt de origine oltean (născut la Craiova), iar cu ocazia războiului din 1916-1918 am avut misiunea să apăr cu compania ce comandam podul de peste Olt din fața Drăgășanilor, m-am hotărât să donez Stațiunii Experimentale de Viticultură și Oenologie din Drăgășani biblioteca mea personală, constând dintr-un număr de 2392 volume, legate în 646 tomuri (.....) Desigur, nu va fi vorba de un dar atât de prețios. Cum însă pentru mine el constituie unica bogăție pe care am putut-o acumula în cursul carierei, sper că va fi apreciat ca atare, putând folosi multor specialiști, începând ca și mine de jos, vor găsi strâns la un loc, fără prea multă trudă, un material demn de consultat. Vreau ca prin acest dar să se înțeleagă cât de mare îmi este dragostea pentru prima stațiune inaugurată în cadrul Institutului de Cercetări Agronomice al României și că manifest sentimentul meu de recunoștință față de podgorenii din această regiune, care m-au primit întotdeauna ca pe un prieten, răsfățându-mă cu atenția lor, proclamându-mă în anii din urmă Cetățean de Onoare al orașului Drăgășani". Prin tot ce a făcut pentru viticultura românească el este considerat de toate generațiile ca fiind "*Părintele Viticulturii Moderne din România*".

Ștefan C. Teodorescu (1909-1988), născut la Craiova, face parte și el din cei șase copii ai familiei Cristea Teodorescu și Maria născută Lișteveanu, deci, este frate cu I.C. Teodorescu. A condus cercetarea oenologică într-o perioadă de mari transformări în care apăruse necesitatea de a găsi soluții pentru trecerea vinificației de la stadiu unei îndeletniciri artisanale, făcută cu mijloace rudimentare, la cea a unei activități moderne de tip industrial,

în care ridicarea calității vinurilor devenea o condiție de prim ordin. Este vorba de perioada anilor 1950-1980, deci de aproape 4 decenii, în care vinificația românească a înregistrat un progres evident pe planul mijloacelor oenotehnice folosite și ca rezultat, pe cel al calității vinurilor produse. În această etapă România a reușit să facă primele exporturi de vinuri îmbuteliate, iar calitatea vinurilor noastre s-a făcut întotdeauna remarcată la concursurile internaționale la care a participat.

Profesorul Ștefan Teodorescu a fost, prin vocație și formare, un om de știință. Sub directsa sa îndrumare au fost efectuate în țara noastră primele cercetări cu privire la tehnologia vinificației, pornind de la studiul strugurilor ca materie primă, până la condiționarea și îmbutelierea vinurilor. Aproape toate cunoștințele care au devenit în prezent elemente de bază ale procesului de vinificare s-au conturat în perioada în care cercetarea oenologică s-a realizat sub conducerea profesorului Ștefan Teodorescu.

În jurul profesorului Ștefan Teodorescu s-a format o generație de cercetători-oenologi care s-a afirmat cu vigoare în perioada anilor 1950-1990, aducându-și o contribuție însemnată la crearea oenologiei moderne a României.

Specialist de desăvârșită probitate și de exemplară corectitudine profesională, profesorul Ștefan Teodorescu a fost un militant neobosit pentru ideea de calitate a producției vinicole. El a urmărit și a reușit să impună o poziție de respect pentru calitate, fază care s-a reflectat în succesele repurtate de vinurile românești la numeroasele concursuri internaționale la care au participat și în continua dezvoltare a exportului de vin.

Lupta pentru apărarea calității vinurilor noastre desfășurată de profesorul Ștefan Teodorescu este legată de profundele sale sentimente patriotice, de convingerea că România se poate afirma prin intermediul marelui său potențial oenologic.

Vorbind despre profesorul Ștefan Teodorescu nu putem să nu ne referim la calitățile sale de om, la marele exemplu de muncă și de viață pe care ni l-a oferit. L-au caracterizat modestia, discreția și sensibilitatea, omenia, spiritul de dreptate, o desăvârșită corectitudine în tot ce a gândit și înfăptuit. A pus mult suflet în toate, s-a dăruit pentru ideile de adevăr și bine.

Prin tot ce a înfăptuit, el și-a câștigat dreptul de a fi așezat în galeria marilor personalități ale viticulturii românești, recunoscându-l pe drept *Creatorul Școlii Oenologice Moderne din România*.

Radu F. Ion (1899-1984). S-a născut în comuna Fălcoiu, județul Olt (fost Romanați). Inginer agronom cu distincție de la Academia Agricolă din Cluj (1924-1927), cu teza: „Determinarea solubilității sărurilor din sol cu ajutorul plantelor germinate”; Doktor der Bodenkultur, specialitatea chimia solului de la Hochschule fur Bodenkultur-Wien, 24 ianuarie 1930 cu teza:

„Das Vorkommen der Natulichen Aziditatosformmen in Jungfraulichen Hauptbodentypen”-Gross-Rumaniens (supliment Bul. Agric. Vol I și II/1930), titlul recunoscut și de senatul Învățământului Superior Agronomic București, iar Ministerul Învățământului și Cercetări îi acordă titlul de Doctor docent în științe.

A efectuat călătoriile de studii în Italia, Ungaria, Cehoslovacia, Iugoslavia, Franța, Belgia, Olanda, Austria, Germania între anii 1930-1937 și în Statele Unite ale Americii (1937-1938). Studii de specialitate a efectuat la Universitatea din Gottingen, Politehnica din München-Secția